

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän yhtymäkokous 21.6.2023

VD/2845/00.01.05.03/2023

KK/K-ML/RK-K/OL

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän yhtymäkokouksessa 21.6.2023 käsitellään vuoden 2022 tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus, sidonnaisuusilmoitukset, hallituksen jäsenen valinta eronneen Vihdin nimeämän hallituksen jäsenen tilalle sekä kuntayhtymän määräalojen myynti ja kuntayhtymän purkaminen.

Kuntayhtymän jäsenet	19 jäsenkuntaa, joista Vantaan kaupungin osuus on suurin (17,5 %). Muita jäsenkuntia ovat mm. Espoo/11,5 %, Helsinki/9,5 %, Lohja/9,5 % ja Hyvinkää/7,7 %;
Tehtävä	Omistaa päihdehoitokeskuksen rakennuksia ja maa-alueita. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue on kuntayhtymän vuokralainen;
Yhtymäkokous	Kuntayhtymän yhtymäkokoukseen kukin jäsenkunta valitsee yhden edustajan ja varaedustajan, jonka äänimäärä jakautuu peruspääomaosuuden mukaan viimeisen tilinpäätöksen mukaisesti;
Hallitus	Yhtymäkokous valitsee ensimmäisessä kuntavaalien jälkeen pidettävässä yhtymäkokouksessa hallituksen, jossa on 7 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Yhtymäkokous määrää yhden jäsenen puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi;
Hallitus 2022	Vantaan nimeäminä yksi jäsen ja yksi varajäsen;
Tarkastuslautakunta 2021–2025	Vantaan nimeäminä yksi jäsen ja yksi varajäsen;
Tilintarkastaja 2022	BDO Oy;
Henkilöstö 31.12.2022	35 (2021: 36), vuoden 2023 alusta ei kuntayhtymäjohtajan lisäksi muuta henkilöstöä

Tulos (1 000 eur)	2022	2021
Toimintatuotot	5 182	2 872
Toimintakulut	3 091	2 968
<i>josta henkilöstökulut</i>	<i>1 947</i>	<i>1 833</i>
Toimintakate	2 091	-96
Investoinnit	8	315
Oma pääoma	4 466	2 474
Vieras pääoma	372	431
Taseen loppusumma	4 991	3 106
Tulos	1 944	-205
Poistoeron vähennys	+48	+48
Tilikauden yli-/alijäämä	1 992	-157

Tilikauden ylijäämä 1 992 235,65 euroa esitetään siirrettäväksi edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille.

Tilikauden 2022 tapahtumat

Kuntayhtymän toimintakertomuksen yleiskatsauksessa todetaan, että Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymälle ja sen ylläpitämälle Ridasjärven päihdehoitokeskukselle vuosi 2022 oli haasteellinen. Sitä

väritti erityisesti valmistelut toiminnan ja henkilöstön siirtämisestä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen ja toisaalta kiinteän omaisuuden osalta myyntiaikeet, jotta kuntayhtymän purkaminen saadaan toteutettua yhtymäkokouksen 6.4.2022 tekemän linjauksen mukaisesti. Päihdehoidon laitostuntoutuksessa olleiden asiakkaiden hoitopäivien määrä oli 14 196 ja alitti 15 500 hoitopäivän tavoitteen. Kuntayhtymän omien jäsenkuntien ostamien hoitopäivien määrä oli 13 329, muiden kuntien ja muiden maksajien 507 ja valtion 360. Jäsenkuntien hoitopäivien määrässä on nähtävissä hienoinen lasku, ulosmyynnin merkittävän rajaamisen takia muiden kuntien ostamien hoitopäivien määrää jouduttiin merkittävästi vähentämään, joten hoitopäivätavoitetta ei saavutettu.

Katsauksen mukaan päihdehoitokeskuksen toiminnalliseen sisältöön lisättiin yhteisöllisyyden elementtejä ja eri ammattiryhmien osallisuutta vahvistettiin kuntoutuksen osana. Jo alkuvuodesta vahvistui se käsitys, että toiminta ja henkilökunta siirtyvät hyvinvointialueelle ja se, että kiinteistöt pyritään realisoimaan, jotta Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä voidaan purkaa. Tämä osaltaan vaikutti siihen, ettei toiminnan laajemmalle kehittämiselle ollut resursseja, koska toiminnan sovittaminen muutokseen vaati kuitenkin ennakkosuunnittelua. Asiakkaita oli kuntoutuksessa keskimäärin n.39 asiakasta päivittäin. Vieroitushoitoyksikön palvelujen kysyntä laski edellisestä vuodesta. Asiakkaita 6-paikkaisessa vieroitusyksikössä oli vuoden 2022 aikana keskimäärin 2 asiakasta päivittäin.

Valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelemisen aloitettiin loppuvuodesta 2021 ja se jatkui vuonna 2022. Vuoden alussa jo selvisi, että Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta ja henkilökunta tulee siirtymään hyvinvointialueelle. Samalla myös jäsenkunnat ilmoittivat halukkuutensa kuntayhtymän purkamiseen ja tätäkin ryhdyttiin edistämään myymällä metsät. Kuntayhtymän omistaman laitostuoteiston myyntiä ei vuoden 2022 aikana saatu toteutettua, koska myynnin edellytyksenä

oleva hyvinvointialueuudistusta koskevan lainsäädännön mukainen (3+1) vuokrasopimus hyvinvointialueen kanssa laitostuoteiston sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olleista tiloista saatiin solmittua hyvinvointialueesta johtuen vasta joulukuussa 2022. Vuokrasopimus päättyy 2025 lopussa, mutta hyvinvointialueella on mahdollisuus pidentää vuokra-aikaa ilmoituksellaan vuoden 2026 loppuun.

Kuntayhtymän tuottamien päihdepalveluiden kysynnän todetaan toimintakertomuksessa pysyneen lähes ennallaan viime vuosina. Vuonna 2022 käyttöaste oli 72,0 % (2021: 73,7 % ja 2020: 75,6 %). Käyttöasteen pieni lasku vuoteen 2020 selittyy sillä, että ulosmyyntiä jouduttiin rajaamaan merkittävästi. Ulkopaikkakuntalaisia olisi pystytty ottamaan enemmän hoitojaksoille ja kysyntää oli, mutta ulosmyynnin rajoitukset estivät myynnin ulkopaikkakuntalaisille. Kun verrataan vuotta 2022 vuoteen 2021 jäsenkuntien ostamien hoitopäivien osalta, ei ole nähtävissä mitään merkittäviä tai hälyttäviä poikkeamia. Helsinki oli hieman laskenut ostamiensa hoitopäivien määrää, mutta taas vastaavasti Espoo ja Vantaa hieman lisänneet ostamia hoitopäiviä. Ulosmyynnin merkittävä suunnitelmallinen laskeminen selittää käyttöasteen pysymisen n. 70 prosentissa.

Kuntayhtymän peruspääoma on 1 079 241,74 euroa, josta Vantaan kaupungin osuus on 188 867 euroa. Kuntayhtymällä ei ole pitkäaikaista vierasta pääomaa. Vuonna 2022 kuntayhtymä sai toimintatuottoja 5 182 058 euroa ja toimintakulut olivat 3 091 259 euroa. Toimintakatteeksi muodostui 2 090 790 euroa. Poistojen ja varausten lisäysten ja vähennyksien jälkeen tilikauden tulos muodostui 1 992 236 euroa ylijäämäiseksi. Talousarviota parempaa toteumaa selittää tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen mukaan etenkin tilikauden aikana toteutuneet kuntayhtymän omistamien metsien myynnistä saadut tuotot (2 317 693 euroa). Tilikauden aikana toimintakulujen kasvu n. 125 tuhatta euroa johtuu kertomuksen mukaan yleisestä kustannustason noususta sekä hyvinvointialueuudistuksen valmisteluun ja kuntayhtymän purkamiseen liittyvien toimien edistämiseen.

Tilintarkastuskertomuksessa todetaan, että tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti, ja että se antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta. Tilintarkastuskertomuksessa esitetään tilinpäätöksen hyväksymistä sekä vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetaan mm., että hoidon kustannustaso on säilynyt jäsenkunnille edullisena. Tarkastuslautakunnan mukaan kuntayhtymän johto on onnistunut hyvin tilikautta leimaavassa haastavassa tehtävässä, jossa on tullut varmistaa toimivat palvelut asiakkaille, valmistella toiminnan ja henkilöstön siirto hyvinvointialueelle sekä edistää kuntayhtymän purkua jäsenkuntien tahtotilan mukaisesti. Tilikaudelle 2023 tehtävästä jäljellä on laitoskiinteistöjen myynti sekä kuntayhtymän lopullinen purkaminen. Yhtymän talous on kuntalain määritysten mukaisessa tasapainossa ja hyvässä kunnossa, taseen osoittaessa 3 387 140 euroa kertynyttä ylijäämää ja taloussuunnitelman ollessa tasapainossa. Tilikauden 2023 osalta kuntayhtymän johdon keskeisin tehtävä on johdonmukaisesti jatkaa jäsenkuntien tahtotilan mukaisia kuntayhtymän purkamiseen tähtääviä toimia ja pyrkiä niissä jäsenkuntien kannalta mahdollisimman suotuisaan lopputulokseen.

Määräalojen myynti ja kuntayhtymän purkaminen

Kuntayhtymän yhtymäkokous 6.4.2022 linjasi, että kuntayhtymän kiinteistöomaisuus tulee realisoida ja tämän jälkeen kuntayhtymän hallituksen on syytä esittää jäsenkunnille kuntayhtymän purkamista tai lopettamista muulla tarkoituksenmukaisella tavalla. Määräalojen ja niillä sijaitsevien rakennusten tasearvo on vajaa 1,1 milj. euroa. Rakennukset ovat kuitenkin peruskorjaamattomia, joten niihin liittyvä korjausvelka on määrältään merkittävä. Kuntayhtymä pyrki vuoden 2022 aikana myymään määräaloja siten, että myyntikonsultti kartoitti ja kontaktoi potentiaalisia ostajia eli ammattimaisia kiinteistösijoittajia. Myyntiyritys päättyi tuloksettomana ilman, että kuntayhtymä olisi saanut tarjouksia.

Kuntayhtymän hallitus päätti 17.8.2022, että rakennusten myynnin osalta siirrytään avoimeen tarjousmenettelyyn. Kuntayhtymä omistaa kaksi määräalaa. Kuntalain 130 §:n mukaan kuntayhtymä voi luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi omistamansa kiinteistön kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle tarjouskilpailulla, jolle ei aseteta ehtoja. Kuntayhtymän hallitus päätti 15.2.2023 tarjota kuntayhtymän omistamat määräalat myytäväksi avoimella tarjouskilpailulla. Tarjouskilpailun tarjousaika päättyi 19.4.2023 klo 16.15. Tarjouspyyntö julkaistiin kaksi kertaa Helsingin sanomissa ja siitä oli ilmoitus Oikotieellä. Tarjouspyynnössä ei asetettu tarjoajia koskevia vaatimuksia ja ainoa tekijä, jolla tarjouskilpailussa kilpailtiin, oli kokonaishinta molemmista määräaloista. Tarjouspyynnössä ei asetettu alimmaishintaa.

Tarjousaikana saapui yksi tarjous. Tarjouksen teki kaksi yksityishenkilöä perustettavan yhtiön lukuun. Tarjous on tarjouspyynnön mukainen. Tarjottu kokonaishinta oli 170 000 euroa. Kuntayhtymä on sitoutunut ilmoittamaan alustavasti tarjouksen tekijällä tarjouksen hyväksymisestä 1.7.2023 mennessä. Tarjouksen tekijällä on mahdollisuus vetäytyä kaupasta, mikäli kuntayhtymän päätös ei ole lainvoimainen 1.9.2023 mennessä. Kuntayhtymän ennen avointa tarjouskilpailua ulkopuolisen konsultin avulla vuoden 2022 aikana tekemät myyntiyritykset, joissa määräaloja pyrittiin myymään kohdennetun markkinoinnin avulla sijoittajille, varmistavat sen, että nyt annettu tarjous vastaa markkinahintaa. Merkittävän korjausvelan ja kohteen omistavalle vuokranantajalle jäävien kiinteistöriskien vuoksi määräaloista ja rakennuksista ei ole saatavissa parempaa myyntihintaa.

Kiinteistöomaisuuden myynnillä ei ole vaikutusta päihdehuoltotoiminnan jatkoon kiinteistöllä, sillä kuntayhtymän Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa tekemä vuokrasopimus siirtyy nykyisine ehtoineen ostajalle kaupan yhteydessä.

Mikäli kiinteistöomaisuutta ei myydä, tulisi kiinteistöomaisuus yhtiöittää. Yhtiöittämisen myötä kaupunki olisi osakkaana omistuspohjaltaan erittäin laajassa yhtiössä, jonka ainoana tehtävänä olisi laitoskiinteistöjen omistaminen ja vuokraaminen Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Vantaan kaupungin kannalta tällainen osakkuus ei ole tarkoituksenmukainen, koska omistuksella ei ole liityntää kaupungin palvelutuotantoon.

Kuntayhtymä on valmistellut purkamissopimusta ja 5.5.2023 järjestettiin jäsenkunnille yhtymäkokouksen valmistelutapaamisen, jossa esitettyjen näkemysten pohjalta jatketaan sopimuksen loppuunsaattamista.

Kuntayhtymän hallitus esittää yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous päättää, että saatu tarjous 170 000 euroa hyväksytään ja kuntayhtymän johtaja valtuutetaan laatimaan ja allekirjoittamaan tarjouspyynnön mukainen sopimus kiinteistön kaupasta sekä tekemään muut kaupan täytäntöönpanon edellyttämät toimet. Hallitus esittää myös, että yhtymäkokous päättää kehottaa kuntayhtymän hallitusta valmistelemaan jäsenkuntien kanssa kuntayhtymän purkamissopimus loppuun ja saattamaan se viipymättä määräalojen myynnin toteutumisen jälkeen jäsenkuntien valtuustojen päätettäväksi.

Hallintosäännön 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan konsernijaosto päättää mm. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin.

Konsernijaosto 12.6.2023 § 4

Kaupunginjohtaja vs.:n esitys:

Päätetään

- a) valtuuttaa konserniohjauksen konsernilakimies Otto Lehto ja varalla konserniohjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen edustamaan Vantaan kaupunkia Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän yhtymäkokouksessa 21.6.2023
- b) antaa kokousta varten kokousedustajalle menettelyohjeeksi
 - kannattaa vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille;
 - kannattaa yhtymähallituksen esitystä kuntayhtymän omistamia määräaloja koskevan tarjouksen hyväksymisestä;
 - muut yhtymäkokoukselle tehdyt esitykset voidaan hyväksyä esitetyn mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

Konserniohjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)